

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/165/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6408207513
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6408207513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a Mgr. Kataríny Katkovej, v spore žalobkyne R. L., rod. S., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom U. F., F. XX/XX, zastúpenej JUDr. Ľubomírom Kaščákom, advokátom, Advokátska kancelária v Banskej Bystrici, Horná 35, proti žalovanej R. V., rod. A., nar. XX. XX. XXXX, bydliskom M. F. XXX, zastúpenej JUDr. Romanom Kasanom, advokátom, Advokátska kancelária v Novej Bani, M. R. Štefánika 655, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/190/2008-307 z 20. 10. 2016, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe a určil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností - rekreačnej chalupy súp. č. XXX, postavenej na parc. č. KN-C XXXX, pozemkov parc. č. KN-C XXXX - zastavané plochy a nádvorja o výmere 298 m², parc. č. KN-C XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 323 m², zapísaných na LV č. XXX pre kat. úz. Q. Q. a pozemkov parc. č. KN-C XXXX - trvalé trávne porasty o výmere 3.047 m², parc. č. KN-C XXXX - trvalé trávne porasty o výmere 6.395 m², zapísaných na LV č. XXXX pre kat. úz. Q. Q., vedených v katastri nehnuteľností OÚ, katastrálneho odboru v A..

2. Okresný súd mal preukázaný naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení, lebo inak ako súdnym rozhodnutím nemá možnosť zmeniť stav zápisu vlastníctva v katastri nehnuteľností.

3. Okresný súd vykonaným dokazovaním zistil, že kúpnymi zmluvami zo dňa 03. 04. 1992 a 17. 07. 1997 žalobkyňa kúpila do svojho vlastníctva sporné nehnuteľnosti, zapísané na LV č. XXX a LV č. 233. Dňa 10. 10. 2007 bola podpísaná a na Obecnom úrade Rudno nad Hronom dňa 26. 10. 2007 overená kúpna zmluva, ktorou sporné nehnuteľnosti predala osoba, vydávajúca sa za žalobkyňu, kupujúcemu N. M.. Dňa 06. 11. 2007 uzavrela žalovaná s N. M. kúpnu zmluvu, na základe ktorej získala sporné nehnuteľnosti do svojho vlastníctva, čomu zodpovedá aktuálny zápis v katastri nehnuteľností.

4. Sporným bolo, či žalobkyňa uzavrela dňa 10. 10. 2007 kúpnu zmluvu, ktorou boli nehnuteľnosti predané N. M. a či dňa 26. 10. 2007 na Obecnom úrade Rudno nad Hronom nechala overiť svoj podpis na tejto kúpnej zmluve. Žalobkyňa podala dňa 14. 05. 2008 trestné oznámenie, na základe čoho sa viedlo trestné konanie a dňa 16. 01. 2013 bola podaná obžaloba na U. Q. pre spáchanie trestného činu podvodu, ktorého sa mala táto osoba dopustiť tak, že dňa 26. 10. 2007 na matrike Obecného úradu v Rudne nad Hronom podpísala v mene žalobkyne a bez jej vedomia s kupujúcim N. M. kúpnu zmluvu

o predaji sporných nehnuteľností. Spod obžaloby bola oslobodená rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 1T/52/2013-1088 zo dňa 25. 02. 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 5To/64/2015 -1105 zo dňa 30. 07. 2015 na základe záveru, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, vykazuje znaky trestného činu, ale na základe vykonaného dokazovania nemožno vyvodiť nepochybný záver, že skutok spáchala práve obžalovaná U. Q..

5. V uvedenom trestnom konaní bola v prípravnom konaní dňa 23. 05. 2008 vykonaná konfrontácia medzi svedkyňou E. J., matrikárkou, ktorá dňa 26. 10. 2007 overovala podpisy na kúpnej zmluve zo dňa 10. 10. 2007 a žalobkyňou, kedy svedkyňa J. poprela, že žalobkyňa bola tou osobou, ktorá dňa 26. 10. 2007 prišla osvedčiť podpis na kúpnej zmluve zo dňa 10. 10. 2007, a ďalej, že fotografia žalobkyne v občianskom preukaze vôbec nezodpovedala osobe, ktorá bola overiť podpis. Ústav súdneho inžinierstva v Žiline, ktorý podal pre potreby trestného konania znalecký posudok z odboru písomoznalctvo č. 75/2009, uviedol, že nezistil stopy, ktoré by nasvedčovali použitiu niektorej z metód technického falšovania podpisov, sporné podpisy z originálu kúpnej zmluvy zo dňa 10. 10. 2007 a v osvedčovacej knihe matriky zo dňa 26. 10. 2007 považuje za výsledok autentického (živého) písárskeho prejavu konkrétnej osoby, vyhotovila ich totožná osoba a nie sú to pravé podpisy žalobkyne. Ďalší znalecký posudok podal Kriminálny ústav Policajného zboru SR, ktorý v závere znaleckého posudku ČES:PPZ-KEU-BA-EXP-2011/9338 uviedol, že sporné podpisy na kúpnej zmluve zo dňa 10. 10. 2007, v osvedčovacej knihe pod por. č. 44/2007 zo dňa 26. 10. 2007 a na doručenke zo dňa 30. 10. 2007 vyhotovil totožný pisateľ, nie však žalobkyňa, ale U. Q.. V znaleckom posudku č. 15/09, ktorý vypracovala E. J. ako znalkyňa z odvetvia psychológia so špecializáciou grafológia (oblasť ručného písma), ktorý predložila žalovaná, znalkyňa uviedla, že sporný podpis na kúpnej zmluve z 10. 10. 2007 nesie dostatočné množstvo zhodných markantov s predloženými ukážkami podpisov žalobkyne. Na pojednávaní znalkyňa uviedla, že posudok vypracovala za supervízie T. R. A. a pri vypracovaní posudku disponovala originálom kúpnej zmluvy z 10. 10. 2007, kúpnej zmluvy z 17. 07. 1997 a splnomocnením z 17. 07. 1997, tieto porovnávala s kópiami, lebo iné originály písomností nemala. Znalec T. R. A. súdu oznámil, že E. J. je grafologička, nie písomoznalkyňa.

6. Okresný súd zo zistení vyplývajúcich z dôkazov zabezpečených v trestnom konaní v pripojenom trestnom spise, zo znaleckých posudkov dvoch znaleckých ústavov a svedeckej výpovede XX.J. urobil záver, že podpis predávajúcej na kúpnej zmluve z 10. 10., 2007, overený E. J., matrikárkou Obecného úradu Rudno nad Hronom dňa 26. 10. 2007, nie je podpisom žalobkyne, preto je neplatná aj kúpna zmluva, ktorou získal vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam N. M., ktorý ich vzápätí dňa 06. 11. 2007 predal žalovanej. Svedkyňa J. sa so žalobkyňou stretla prvýkrát až pri konfrontácii. Z výpovede tejto svedkyne vyplývajú pochybné okolnosti úkonu, keď na overenie podpisov sa osoby dostavili po úradných hodinách a predávajúca si sčasti zakrývala tvár. Za kľúčové považoval okresný súd znalecké posudky znaleckých ústavov, ktoré disponovali originálnymi porovnávacími materiálmi a zhodne potvrdili, že kúpnu zmluvu zo dňa 10. 10. 2010 žalobkyňa nepodpísala. Tak isto súdy v trestnom konaní potvrdili, že došlo k podvodnému podpísaniu kúpnej zmluvy zo dňa 10. 10. 2007 inou osobou, ako žalobkyňou. Dôkazom svedčiacim v prospech žalovanej mal byť znalecký posudok U., ktorý má však povahu nepriameho listinného dôkazu, pričom znalkyňa nedisponovala originálnym porovnávacím materiálom a nebola znalkyňou z odboru písomoznalctvo. Vzhľadom na záver o neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 10. 10. 2007 okresný súd konštatoval, že nik nemôže na iného previesť práva, ktorými sám nedisponuje, z toho dôvodu je neplatná aj kúpna zmluva zo dňa 06. 11. 2007, ktorou predal N. M. sporné nehnuteľnosti žalovanej s tým, že vlastníčkou nehnuteľností je (zostáva) žalobkyňa. Na právne zdôvodnenie uviedol § 34, § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa bola v konaní úspešná, preto jej priznal v zmysle § 255, § 262 CSP od žalovanej plnú náhradu trov konania.

7. Žalovaná vo včas podanom odvolaní namietala nesprávnosť skutkových a právnych záverov okresného súdu. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že nehnuteľnosti kúpila 03. 04. 1992 (rekreačnú chalupu, zastavanú plochu a lúku) a dňa 17. 07. 1997 trvalé trávne porasty. Žila v Nemecku, v máji 2008 po príchode na Slovensko zistila, že nehnuteľnosti sú zapísané ako vlastníctvo žalovanej a podala trestné oznámenie. Žalobkyňa poprela, že nehnuteľnosti predala N. M. a poukázala na závery znaleckých posudkov vypracovaných v trestnom konaní. Tvrdenie ohľadne uzavretia zmluvy, ktorou odpredala nehnuteľnosti N. M. ostalo sporné, lebo závery znaleckých posudkov vykazujú jednoznačný verdikt, že zmluvu podpísala U. Q., ktorá bola ale spod obžaloby oslobodená. Z dôkaznej situácie v spise trestného konania nemožno vyvodiť ani záver, že skutok sa stal, v tom smere dokazovanie nebolo vykonané, dokazovanie bolo vykonané vo vzťahu k obžalovanej Q.. Opakované tvrdenie

o údajne zadováženom občianskom preukaze nebolo dokázané a samotná matrikárka o pravosti predloženého dokladu totožnosti nemala pochybnosti, nemala pochybnosti ani o osobe, ktorá jej ho predkladala. Tvrdenie o neprítomnosti žalobkyne na území republiky nebolo v konaní preukázané a samotná žalobkyňa sa nevedela vyjadriť, v ktorej krajine v čase uzavretia zmluvy bola. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa namietala, že okresný súd vyhodnotil výsledky trestného konania, vrátane svedeckej výpovede pani J. v prospech žalobkyne. Súd sa uspokojil s tvrdeniami žalobkyne, že zmluvu s kupujúcim N. M. nepodpísala a neuzavrela. Žalovaná nesúhlasí ani s vyhodnotením listinného dôkazu, posudku o pravosti podpisu, ktorý vypracovala pani J.. Žalovaná na druhej strane uvádzala, že nehnuteľnosť odkúpila od legitímneho vlastníka zapísaného na liste vlastníctva. Súd sa nevysporiadal s námietkou ochrany vlastníckeho práva v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 z 16. 03. 2016, z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva novým nadobúdateľom na základe jeho dobrej viery. Vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník, než nadobúdateľ v dobrej viere. Nadobudnutiu nehnuteľností v dobrej viere svedčí skutočnosť, že žalovaná platila dane a poplatky spojené s vlastníctvom a zabezpečila legalizáciu stavby súp. č. XXX, do nehnuteľnosti investovala prostriedky na rekonštrukciu. Z uvedených dôvodov navrhla rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. V replike na vyjadrenie žalobkyne žalovaná odmietla pripustiť pochybnosti o odbornej spôsobilosti I. J. na podanie znaleckého posudku a v tej súvislosti zopakovala, že v trestnom konaní súd vyslovil pochybnosti o záveroch znaleckých posudkov, o ktoré sa opierala žalobkyňa, keď podľa týchto posudkov jednoznačne určenú osobu spod obžaloby oslobodil. Ona žalovanú nehnuteľnosť kúpila od vlastníka, ktorý bol zapísaný na liste vlastníctva, vyplatila kúpnu cenu, nehnuteľnosť užívala a investovala do jej rekonštrukcie až do času, kedy súd vydal opatrenie, ktorým užívanie nehnuteľností zakázal.

9. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že na základe dokazovania a vyhodnotenia dôkazov súd dospel k správne záveru, že žalobkyňa kúpnu zmluvu zo dňa 10. 10. 2007, ktorou boli sporné nehnuteľnosti prevedené na N.a M.a neuzavrela a svoje vlastnícke právo na inú osobu nepreviedla. Na základe znaleckého dokazovania bolo preukázané, že podpis na tejto zmluve nie je pravým podpisom žalobkyne. K posudku vypracovanému E. J. uviedla, že menovaná je zapísaná v zozname znalcov ale pre odvetvie psychológia a so špecializáciou grafológia. Svedkyňa E. J. pri konfrontácii so žalobkyňou ešte 23. 05. 2008 poprela, že by osobu žalobkyne poznala. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol účinný do 30. 06. 2016, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

11. Odvolanie žalovanej nebolo dôvodné. Okresný súd vychádzal z dôkazov zadovážených bezprostredne po oznámení žalobkyne v trestnom konaní, ktoré bolo dôvodne vedené pre trestný čin podvodu, ktorý bol spáchaný na osobe poškodenej žalobkyne tým, že osoba vydávajúca sa za žalobkyňu previedla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na inú osobu, od ktorej sporné nehnuteľnosti vzápätí kúpila žalovaná. Správne zistil, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, vykazuje znaky trestného činu, ale na základe vykonaného dokazovania nemožno vyvodiť nepochybný záver, že skutok spáchala práve obžalovaná U. Q.. Predmetom v tomto konaní posudzovanej civilnoprávnej žaloby však nie

je nárok voči osobe, ktorá spáchala trestný čin podvodu, ale určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam. Žalobou o určenie vlastníctva žalobkyňa dokazuje, že zmluvu, ktorou bolo prevedené vlastníctvo na inú osobu, neuzavrela osobne ani v zastúpení na to splnomocnenej osoby.

12. Nebolo sporné, že žalobkyňa naliehavý právny záujem na požadovanom určení preukázala, lebo v katastri nehnuteľnosti je evidovaným vlastníkom žalovaná, ktorá tvrdí, že vlastnícke právo nadobudla riadne uzavretou kúpnu zmluvou. Okresný súd žalobe vyhovel, lebo žalobkyňa preukázala, že svoje vlastnícke právo na inú osobu kúpnu zmluvou z 10. 10. 2007 nepreviedla, túto zmluvu neuzavrela a voči žalovanej, s ktorou nebola žalobkyňa v žiadnom právnom vzťahu, založil rozhodnutie na zásade, že predávajúci, od ktorého žalovaná sporné nehnuteľnosti kúpila, nemohol previesť na žalovanú práva, ktorými sám z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy nedisponoval.

13. Okresný súd správne vychádzal z toho, že trestným konaním sa objektívne nad všetky pochybnosti preukázalo, že žalobkyňa prišla o vlastníctvo k nehnuteľnostiam podvodným konaním inej osoby, ktorá sa vydávala za žalobkyňu. Je logické, že podvod je spoločensky nebezpečné konanie a vzhľadom na posúdenie spoločenskej závažnosti takého konania potrebné vyšetrovanie a dokazovanie vedú orgány trestného konania. Dôkazy zadovážené v trestnom konaní nemôžu mať inú váhu a kvalitu ani v prípade, ak sa použijú v súkromnoprávnom spore, iba ak by sa v civilnom sporovom konaní preukázal opak toho, čo sa týmito dôkazmi preukazuje. Taká situácia nenastala. Žalovaná nevysvetlila, ako mali závery znalca z odboru grafológia, o ktoré oprela svoje tvrdenie, že žalobkyňa spornú kúpnu zmluvu z 10. 10. 2007 podpísala, vyvrátiť závery znaleckého ústavu z odboru písomoznalctvo. Posudok znalkyne z odboru grafológia má význam v súvislosti s odborom psychológia osoby, ktorej podpis grafológ skúmal. Posudky znaleckých ústavov, na ktoré okresný súd prihladol, mali vyššiu kvalitu, boli podporené aj svedeckou výpoveďou matrikárky, ktorá overovala podpis na spornej kúpnej zmluve, ktorou bol voči žalobkyňi spáchaný trestný čin podvodu. Žalobkyňa trestné oznámenie a potrebnú súčinnosť príslušným orgánom poskytla a preukázala, že nemala vôľu sporné nehnuteľnosti predať. To, že v trestnom konaní nebol usvedčený páchatel trestného činu podvodu, ktorým bola žalobkyňa poškodená, neznamená, že žalobkyňa bola v konaní v dôkaznej núdzi.

14. Pokiaľ žalovaná opierala dôvody pre zamietnutie žaloby o tvrdenie, že vyššie riziko straty vlastníckeho práva má niesť nedbalý vlastník, v konaní nepreukázala, že žalobkyňa sa chovala ako nedbalý vlastník. Nadobudnutiu nehnuteľností v dobrej viere nesvedčí iba to, že žalovaná platila dane a poplatky spojené s vlastníctvom a zabezpečila legalizáciu stavby, že do nehnuteľnosti investovala. Na vyporiadanie uvedených nárokov existujú iné právne nástroje. Žalovaná nepreukázala, že nehnuteľnosť nadobudla v dobrej viere. Dobrá viera sa preukazuje iba z okolností, ktoré existovali v čase uskutočnenia sporných právnych úkonov. Kúpnu zmluvu z 06. 11. 2007, ktorou sporné nehnuteľnosti nadobudla žalovaná, okresný súd nemal dôvod posudzovať z hľadiska vecnej správnosti a náležitostí právneho úkonu, ale vzhľadom na predošlé dôvody výstižne vychádzal z toho, že táto zmluva od začiatku trpela právnou vadou, ktorú síce kupujúca nemusela poznať, ale vzhľadom na okolnosti, za ktorých k prevodu došlo, išlo o skrytú právnú vadu spočívajúcu v tom, že nik nemôže na iného previesť práva, ktorými sám nedisponuje. Táto vada vyšla najavo hneď potom, ako žalobkyňa zistila podvodné konanie pri manipulácii s jej vlastníckym právom, ktoré je v posudzovanej veci na ťarchu žalovanej.

15. Žalovaná v odvolaní poukazuje na svoju dobrú vieru a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo 16. 03. 2016, ten zdôrazňuje princíp všeobecnej spravodlivosti, nutnosť zvažovať všeobecné súvislosti kolízie základných práv, ako aj individuálne okolnosti prípadu. Vychádza tiež z predpokladu, že nadobúdateľ v dobrej viere nebol schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovú sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu. Okrem toho dobrá viera sama osebe nie je nadobúdacím titulom, jej existencia je korektív, ktorý môže dať úkonom a pozícii nadobúdateľa, ktorý konal v dobrej viere o zápise do katastra nehnuteľností, silnejšie postavenie ako pôvodnému vlastníkovi.

16. Žalovaná svoju dobrú vieru a zvýšenú ochranu nadobúdateľa sporného vlastníckeho práva (pri porovnaní so správaním žalobkyne, ako údajne nedbalého vlastníka) nevysvetlila z hľadiska toho, prečo sama zmluvu uzavrela bezprostredne po tom, ako boli nehnuteľnosti zapísané na N.a M.a a z akých dôvodov sa spoliehala na dôveryhodnosť osoby predávajúceho, ktorý sa ani neujal vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, ale zjavne vystupoval ako sprostredkovateľ a priekupník. Pokiaľ boli sporné nehnuteľnosti obratom dvakrát v priebehu jedného mesiaca predávané (od 10. 10. 2007 resp. 26. 10.

2007 do 06. 11. 2007), potom mala žalobkyňa v konaní tvrdiť a preukazovať, prečo nepovažovala za podozrivé okolnosti, za ktorých došlo v krátkom čase zmenám vlastníctva sporných nehnuteľností, resp. že sama žalovaná dostatočne a presvedčivo vyhodnotila situáciu a možné dôsledky vyplývajúce z toho, že vstúpila do právneho vzťahu s priekupníkom N. M., ktorý nehnuteľnosti zdanlivo, s vyššie uvedenou právnou vadou, nadobudol, za pochybných okolností, ako to uviedol okresný súd.

17. Keďže súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúci právny záver, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti, jeho rozhodnutie je vecne správne a odvolací súd ho s tých istých dôvodov potvrdil.

18. Výrok, ktorým krajský súd rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania, je odôvodnený podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tým, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná.

19. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

Dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Nedostatky dovolania vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP.